

MONITORING ONEČIŠĆENJA OTPADOM U SKLOPU PROJEKTA ML-REPAIR

Nautičari ne ugrožavaju podmorje Paklenih otoka

➔ Otpada na monitoriranom području bilo je manje od očekivanog, dijelom stoga što Grad Hvar redovito čisti obalno područje, a vjerojatno i zbog sve razvijenije svijest nautičkih turista o čuvanju okoliša

Lidija
Gnjidić Krnić
slobodnadalmacija.hr

PERO TUTMAN

Ukupno 183 kilograma različitih vrsta otpada, odnosno 487 odbačenih manjih i većih predmeta od različitih materijala pronašli su znanstvenici splitskog Instituta za oceanografiju i ribarstvo u podmorju Paklenih otoka kraj Hvara.

Šestero znanstvenika, od kojih je njih četvero ronilo i pretraživalo morsko dno, a dvoje na brodu analiziralo prikupljeni otpad, provodili su monitoring onečišćenja otpadom u sklopu projekta ML-REPAIR koji se od 1. siječnja, u hrvatsko-talijanskoj suradnji, provodi na obje strane Jadrana. Ova akcija monitoriranja provedena je uz potporu Grada Hvara i Komunalnog Hvar koji je odveo otpad, te u suradnji sa županijskom Javnom ustanovom "More i krš". Projekt predviđa uključivanje kočara u odvajanje i odlaganje na posebnim mjestima otpada koji im se nade u mrežama, ali i monitoriranje stanja s količinama otpada i na hrvatskoj i na talijanskoj strani u zonama koje obuhvaća Natura 2000, te "snimanje" stanja na nekoliko zasebnih lokacija u Splitsko-dalmatinskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji, od kojih je jedno bilo upravo ovo na Paklenim otocima, točnije u uvalama Ždrilca, Stipanaska, Kardovan, Taršće, Perna, Palmižana, Duboka i Čarnjevi bok.

Cilj ovoga monitoringa - rađe-

Mišo Pavičić, Pero Tutman, Dubravka Bojanić Varezčić

Ukupno 183 kilograma različitih vrsta otpada, odnosno 487 odbačenih manjih i većih predmeta izvučeno je iz mora, među kojima prevladavaju staklo i plastika

nog prema metodologiji razvijenoj i korištenoj na ranijem projektu DeFishGear, te uređenog u skladu sa smjernicama Okvirne direktiva o morskoj strategiji (MFS) - bio je odrediti je li opterećenje otpadom veće od nautičkog turizma ili od prekograničnog utjecaja. Na svakoj od osam spomenu-

tih lokacija na Paklenim otocima određeno je područje na morskom dnu dimenzija 25 puta dva metra (ukupno 3200 metara četvornih), a među prikupljenim predmetima prevladavali su, sa 63 posto udjela, oni od stakla - krhotine boca i boce kojih je prikupljeno 306, zatim plastika (24 posto), metal (šest posto) te tekstil (četiri posto). Otpada je najviše prikupljeno u marini Palmižana, a najmanje u Ždrilcima.

Nakon monitoringa može se reći da je otpad na morskom dnu na istraživanim područjima porijeklom od nautičkog turizma, odnosno s brodova koji se tu sidre, sastavljen pretežno od stakla - boca, čaša i ambalaže, te manjim dijelom od plastike - sastavljen također od boca, vrećica i ambalaže prehrambenih proizvoda, ka-

že dr. sc. Pero Tutman, voditelj projektnih aktivnosti ML-REPAIR-a ispred IOR-a i jedan od znanstvenika koji su se bavili analizom prikupljenog otpada.

- Gdje je manje brodova na sidru, tamo ima i manje otpada. Također, paralelno smo radili i monitoring otpada na tri plaže na Paklenjacima. Na njima je sada otpada u minimalnim količinama, zahvaljujući vrijednim djelatnicima Komunalnog poduzeća Hvar koji već od travnja redovito čiste cijelo obalno područje Paklenjaka, tako da na plažama krupnog otpada i nema, tek manjih fragmenata plastike.

Dr. Tutman dodaje da je otpad na obalnoj liniji i plažama onaj plutajući koji uglavnom dospjeva s otvorenog mora i preko-

SUDIONICI

Ronionci i popisivači

U akciji monitoriranja podmorja na Paklenim otocima, na brodu Ronilačkog centra "Viking" iz Hvara kao ronionci sudjelovali su dr. sc. Nika Stagličić, Mišo Pavičić, magistar morskog ribarstva i Srđana Roščić, dipl. ing. biologije iz Instituta za oceanografiju i ribarstvo iz Splita, te Jelena Kurtović, magistrica biologije i ekologije mora iz splitske JU More i krš. Na brodu su otpad popisivali dr. sc. Pero Tutman, te dr. sc. Dubravka Bojanić Varezčić iz IOR-a. Projekt u okviru kojeg je monitoriranje provedeno, "Smanjivanje i sprječavanje, integrirani pristup gospodarenju otpadom iz mora u Jadranu" (ML-REPAIR), sufinanciran je sredstvima iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

RONIOCI U AKCIJI

Od Gojače do Sokolane iz mora izvukli mali Karepovac

Brojni aktivisti pridružili su se čišćenju podmorja

PŠD 'GOJAČA'

Već šestu godinu zaredom, članovi Pomorsko športsko ribolovnog društva "Gojača" iz Kaštel Sućurca organizirali su veliku akciju čišćenja podmorja na predjelu od općine do velog mula, uključujući plaže Gojača i Sokolana. U čišćenju su im pomogli ronionci Dobrovoljnog vatrogasnog društva "Mladost" i splitske "Hvidre", a posebni gosti bili su ronionci iz DVD-a "Stupnik" kod Zagreba. Akciji se priključilo 15-ak ronilaca i 30-ak članova "Gojače" sa šest brodice, a prikupljeni otpad zbrinut će komunalci. - Iako su ovo krasne prilike za okupljanje i druženje, nadam se da će u godinama pred nama biti sve manje potrebe za ovakvim akcijama. Odgovornost je svakoga od nas da se pobrinemo da naš more i podmorje ostanu čisti - rekao je Slobodan Ban, predsjednik udruge. J. ŽARKO

Koncesija za korištenje Gašpine mlinice, zaštićenog solinskog kulturnog dobra, tijekom iduće četiri godine dodijeljena je tvrtki "Septima" u vlasništvu obitelji Poljak, koja je i do sada upravljala vrijednom baštinom na Jadru.

Odlučili su tako solinski vijećnici na posljednjoj sjednici lo-

NOVI-STARI KONCESIONAR

Poljacima Gašpina mlinica za 5000 kuna godišnje

kalnog parlamenta i time dali novi zamah tom zaštićenom dobru, koje je prije 10 godina obnovio Grad u suradnji s Ministarstvom kulture. "Septima" je bila jedini ponuditelj na nadmetanju, pa će u gradsku blagajnu godišnje uplaćivati 5000 kuna za fiksni dio koncesijske naknade i jedan posto prihoda ostvarenog u mlinici. Tako se nastavlja prezentiranje Gašpine mlinice nizom aktivnosti koje će biti usmjerene ponajviše na posjete djece iz vrtića i škola, ali i u turističke svrhe. Lijepi ambijent uz rijeku Jadro također može

poslužiti i za prigodne manifestacije, a postoji mogućnost i korištenja za fotografiranje mladenaca i slično. - Nastavljamo i dalje našu djelatnost na prezentaciji pučke baštine - kazao nam je Tomislav Poljak, voditelj mlinice, te dodao: - Posebno mi je drago što ćemo djeci i dalje moći pokazivati kako su živjeli naši stari uz solinske mlinice, kako se nekoć radio taj mlinarski zanat, te oživjeti uspomenu na naše pretke. U Gašpinoj mlinici možete samljati žitarice i za osobne potrebe. ● M. SESARTIĆ